

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ (Ιω. ε', 1-15)

7 Μαΐου 2017

Ἡ Κυριακὴ τοῦ Παραλύτου ἐγκαινιάζει μιὰ περίοδο τριῶν περικοπῶν ἀπὸ τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιο τοῦ Ἰωάννη ποὺ σχετίζονται μὲ τὸ νερό, ἀπὸ τὶς ὁποῖες οἱ δύο ἀφοροῦν θαύματα (Παράλυτος καὶ Τυφλός), καὶ ἡ τρίτη τὴν προσφορὰ τοῦ «ζῶντος ὕδατος» ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ στὴν Σαμαρείτιδα. Ὡς ἐκ τούτου καὶ τὰ τρία συνδέονται ἄμεσα μὲ τὸν τύπο τῆς κολυμβήθρας μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος καθαρίζεται ἀπὸ τὴν παράλυση καὶ πνευματικὴ τύφλωση γιὰ νὰ ζήσει μιὰ νέα ἐν Χριστῷ ζωὴ, ἀναγεννημένος καὶ ἐνδεδυμένος τὴν παλαιὰν στολήν.

Τὸ ἐπεισόδιο τῆς θεραπείας τοῦ Παραλυτικοῦ συμβαίνει στὴν περίφημη προβατικὴ κολυμβήθρα, ποὺ εἶχε τὴν ἐπίσημη ὀνομασία Βηθεσδά, λέξη ποὺ σημαίνει «οἶκος ἐλέους ἢ τοῦ ποταμοῦ». Τὸ νερὸ τῆς τεράστιας σὲ ἔκταση δεξαμενῆς ὕδρευσης γιὰ τὴν Ἱερουσαλήμ, προερχόταν ἀπὸ ὑπόγειες πηγές, γι' αὐτὸ καὶ κατὰ τὴν ἐβραϊκὴ παράδοση εἶχε θεραπευτικὲς ἱκανότητες. Οἱ Ἰουδαῖοι πίστευαν ὅτι, μία φορὰ τὸ χρόνο ἄγγελος Κυρίου ἀνατάρασσε τὰ νερὰ τῆς δεξαμενῆς καὶ ὁ πρῶτος ποὺ κατάφερνε νὰ μπεῖ μέσα θεραπευόταν ἀπὸ ὅποια ἀσθένεια καὶ νὰ εἶχε – γι' αὐτὸ κάτω ἀπὸ τὶς στοές της μαζευόταν πλῆθος ἀσθενῶν, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους παρέμεναν ἐκεῖ γιὰ χρόνια μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς θεραπείας. Ταυτόχρονα, ἐπειδὴ βρισκόταν κοντὰ στὴν ἀγορὰ ζώων τῆς πόλης, οἱ Ἰουδαῖοι ἔπλεναν στὰ νερὰ της τὰ ἄρνια ποὺ προορίζονταν γιὰ θυσία, γι' αὐτὸ καὶ ἦταν γνωστὴ καὶ ὡς προβατικὴ.

Γιὰ τοὺς πιὸ πάνω λόγους ἡ συγκεκριμένη δεξαμενὴ ἀποτελοῦσε πολυσύχναστο τόπο, γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἐκπλήττει ἡ παρουσία σ' αὐτὴν τοῦ Ἰησοῦ. Ὅμως, ἡ συγκεκριμένη παρουσία ἐξυπηρετεῖ καὶ ἄλλο ἓνα σκοπὸ – τὴν

προσφορά θεραπείας στον παράλυτο για τον όποιον ό ίδιος ό Θεάνθρωπος διαπιστώνει πώς, τὰ τριανταοκτώ χρόνια πού είχε περάσει σ' εκείνο τον τόπο ήταν, πράγματι, πολλά. Αυτό πού ξαφνιάζει δέν είναι τόσο ή έρώτηση του Ίησου στον άσθενή, «θέλεις ύγιής γενέσθαι;», πού μπορεί μέν νά είναι προφανής, όμως άφορά στην διεύερση της πίστης του συγκεκριμένου προσώπου. Συγκλονιστική είναι ή άπάντηση του παράλυτου, «Κύριε, άνθρωπον ούκ έχω». Μέσα σ' ένα τόσο πολυσύχναστο τόπο, τó παράπονο ήχει ως ένα κατηγορητήριο της ανθρώπινης μεταπτωτικής κατάστασης όπου, ό καθένας άσχολείται με τὰ δικά του, άκόμα κι' αυτοί πού ένδιαφέρονται για τούς άλλους, επικεντρώνονται, κυρίως, στους δικούς τους ανθρώπους γι' αυτό και, «έν ω δέ έρχομαι έγώ, άλλος πρό έμου καταβαίνει» – καθώς έγώ προσπαθώ νά πλησιάσω μόνος μου, πάντα κάποιος άλλος μέ προλαβαίνει.

Μετά από αυτή τή δήλωση ό Θεάνθρωπος δέν μπορεί νά μείνει άσυγκίνητος και παρέχει άμεσα τή θεραπεία και σ' εκείνο τον άνθρωπο. Μιά θεραπεία, ένα θαύμα πρωτάκουστο για τήν κάθε έποχή, άφου όχι μόνο επανέρχεται ή αίσθηση και ή κίνηση, αλλά και γιατί μετά από τριαντα-οκτώ χρόνια άκνησίας μπορούσε νά σηκώσει και τó βάρος του κρεβατιού του και νά τó κουβαλήσει μέχρι τó σπίτι του. Έκείνος πού για τόσα χρόνια ζούσε πάνω σέ ένα ξυλοκρέβατο περιμένοντας τó θάνατό του, ζει ξανά και όχι μόνον: σ' ένα έχθρικό περιβάλλον, έχει τó σθένος νά όμολογήσει «ότι Ίησους έστιν ό ποιήσας αυτόν ύγιή».

Πλήθος τὰ μηνύματα και από αυτή τήν περικοπή, έμεις όμως θα άσχοληθούμε σήμερα με τή σημασία της κολυμβήθρας, μέσα από τήν όποία και έμεις, ως βαπτισμένοι εις τó όνομα του Τριαδικού Θεού, αναγεννηθήκαμε μια εύλογημένη μέρα. Η Βηθεσδά εκείνη, όσο θαυματουργή και ν'άταν, μπορούσε νά ίκανοποιήσει ένα μόνο άνθρωπο, με άγγελική (κατά τήν παράδοση) επέμβαση και πρόσφερε σωματική και πρόσκαιρη θεραπεία. Η θεραπεία πού παρέχει ό

Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπευθύνεται σὲ ὅσους τολμοῦν νὰ Τὸν ἀκολουθήσουν, γίνεται ἄμεσα καὶ χωρὶς τὴν ἀγγελικὴ παρέμβαση, καὶ ἀφορᾷ, κυρίως, τὴν πνευματικὴ καὶ αἰώνια υἰεία. Τὸ νερὸ τῆς κολυμβήθρας καθαρίζει τὸν παλαιὸν ἄνθρωπο καὶ γι' αὐτὸ μὲ τὸ Βάπτισμα ὁ Χριστιανὸς ταυτίζεται μὲ τὴ ζωὴ, τὸ θάνατο καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Ὡς ἐκ τούτου, τὸ πιὸ βασικὸ στοιχεῖο τῆς βάπτισης εἶναι ἡ κατάδυση στὸ νερὸ, μιὰ πλέον κατάλληλη συμβολικὴ πράξη, ποὺ παραπέμπει στὸν καθαρισμὸ τῆς ἀνθρώπινης κακίας ποὺ ἔγινε μὲ τὸν ὑδάτινο κατακλυσμὸ, ἐπὶ Νῶε.

Στὴν ὀρθόδοξη τελετουργικὴ πράξη, τὸ Βάπτισμα συνδέεται ἄμεσα μὲ τὸ Χρῖσμα, τὴν χορηγία δηλαδὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὸν ἀναγεννημένο ἄνθρωπο, γιὰ νὰ μπορέσει στὴ συνέχεια νὰ ἐνωθεῖ μὲ τὸν Χριστὸ διὰ τῆς Εὐχαριστίας. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο ὁ ἄνθρωπος ξεφεύγει ἀπὸ τὰ τετριμμένα, τὰ συνηθισμένα καὶ χωρὶς σπουδαιότητα, καὶ ξεκινᾷ τὸ δρόμο γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴ θεία πρόσκληση «ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ Κύριος». Καὶ ὅπως ὁ Θεὸς γίνεται ἄνθρωπος «ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν», ὁ ἄνθρωπος καλεῖται νὰ προσεγγίσει τὸν πλησίον του, τὸν συνάνθρωπό του καὶ νὰ τὸν διακονήσῃ στὶς δυσκολίες του. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ μετατραπῇ ὁ καθένας σὲ «εὐλογημένον τοῦ πατρὸς» καὶ κανένας πλέον δὲ θὰ μπορεῖ νὰ ἐκφράσῃ τὸ παράπονο «ἄνθρωπον οὐκ ἔχω».

Ὡσπου ζοῦμε σὲ πολύβουες καὶ πολυπρόσωπες ἀστικὲς κοινωνίες, ὅμως, δὲν ξέρουμε οὔτε τὸν πιὸ κοντινὸ γείτονά μας, ἀποτυγχάνουμε σ' αὐτὸ τὸ στόχο μας. Ὡσπου δὲν χαιρετοῦμε τὸν συνάνθρωπό μας ἀλλὰ χανόμαστε μέσα στὸ μικρόκοσμό μας μὲ τὰ προβλήματα καὶ τὶς ιδιοτέλειές του, χάνουμε τὴν εὐκαιρία νὰ βροῦμε τὴν πραγματικὴ εὐτυχία. Ὁ παράλυτος μετὰ τὴν ἀποθεραπεία του, σήκωσε τὰ λιγοστὰ πράγματά του καὶ γύρισε στὸ σπιτικό του – ἐμεῖς ἅς σηκώσουμε τὸ δικό μας, ἐλάχιστο σταυρό, γιὰ νὰ πορευθοῦμε στὸ

δρόμο πρὸς τὸν δικό μας προορισμό, τὴν ἐπάνοδο στὸν Παράδεισο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ στὴν πραγματικὴ ζωὴ ποὺ μόνο τὸ φῶς τῆς Ἀνάστασης μπορεῖ νὰ προσφέρει. Ὁ Ἀναστημένος Χριστὸς προσεγγίζει τὸν καθένα μας, σ' ἐμᾶς ἀπομένει νὰ τὸν δεχθοῦμε ὡς τὴ μόνη σωτηρία μας.

Πρωτοπρεσβύτερος Στέφανος Χρυσάνθου

